

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **D. T. L.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 6. 2024, č. j. CPR-27033-3/ČJ-2024-930310-V249, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 4. 2025, č. j. 35 A 23/2024-37,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, rozhodnutím ze dne 4. 4. 2024, č. j. KRPK-85114-60/ČJ-2023-190022 (dále jen „rozhodnutí policie“), uložila žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 4 a 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovila dobu 6 měsíců, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace. Současně byla žalobci k vycestování stanovena doba 30 dnů od právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění.

[2] Žalovaná shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí policie.

[3] Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se nyní proti napadenému rozsudku brání kasační stížností, jejíž součástí učinil i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Tento návrh stěžovatel odůvodňuje tím, že jedině přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti lze zajistit, aby konečný úspěch ve věci nebyl pouze formální. Poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se problematiky odkladných účinků kasační stížnosti. V této souvislosti připouští, že podle judikatury Nejvyššího správního

soudu zájem stěžovatele na osobní účasti v řízení o žalobě či kasační stížnosti a jeho právo být v kontaktu se svým advokátem, zpravidla nemohou být samy o sobě důvodem pro vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku, ale obvykle jen ve spojení s dalšími důvody (např. týkajícími se rodinného či soukromého života stěžovatele), nebo v návaznosti na individuální okolnosti a specifika soudního řízení v dané věci. Stěžovatel má za to, že v jeho případě takové další důvody ospravedlňující přiznání odkladného účinku existují. V jeho případě totiž nepřiznání odkladného účinku představuje nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života. Na území České republiky žije více než 30 let. Již tato skutečnost znamená, že stěžovatel zde má hluboké sociální, ekonomické, a především rodinné vazby. Naopak jeho začlenění v zemi původu by bylo nemožné. Na území České republiky žije celá stěžovatelova rodina, tedy manželka (na základě povolení k trvalému pobytu) a jejich dvě děti (dcera ve věku X let a syn ve věku X let), které jsou občany České republiky. Kromě toho má účastník řízení na území České republiky ubytování i ekonomické zázemí. V současné době je sice nezaměstnaný, ale jeho manželka je úspěšná podnikatelka. Přestože stěžovatel přiznává svou trestní minulost a nechce ji nijak bagatelizovat, domnívá se, že ta nemůže být překážkou vyhovění jeho návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V prvním případě bylo jeho odsouzení již zahazeno a v dalších dvou případech se jednalo o trestné činy s poměrně nízkou společenskou škodlivostí, za které mu navíc byly uděleny pouze podmíněné tresty. Z výkonu posledního trestu odnětí svobody byl propuštěn v roce 2019 a od té doby žije pět let zcela spořádaným životem. Jeho přítomnost na území České republiky tudíž nyní nepředstavuje ohrožení veřejného zájmu.

[6] Stěžovatel také zdůrazňuje, že vede rodinný život se svou dlouholetou partnerkou, svou dcerou a se svým synem. S opětovným začleněním do společnosti mu pomáhá celá rodina, nedopouští se páchání další trestné činnosti ani přestupků, z čehož je zřejmé, že jeho resocializace po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody proběhla úspěšně a již nepředstavuje pro společnost hrozbu. Nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by pro stěžovatele znamenalo povinnost opustit území České republiky, čímž by došlo nejen k zásadnímu zásahu do jeho rodinného života, ale především do života jeho dětí. Především jeho syn je na něj výrazně citově vázán, a z toho důvodu s ním i přes svůj věk v podstatě bydlí a sdílí společnou domácnost. Jeho vycestování by tudíž znamenalo velký zásah do jeho mentální a emocionální integrity, který není možné odůvodnit žádným veřejným zájmem. Opětovné odloučení stěžovatele od jeho dětí by proto mohlo znamenat oslabení vazeb stěžovatele jako otce k jeho dětem a vést k rozpadu fungující rodiny. Současně nelze očekávat, že by se jeho rodina rozhodla vydat do Vietnamu společně s ním, protože toto řešení by pro ně představovalo drastické vytržení ze známého prostředí a riziko života v hmotné nouzi. Jeho děti ani navíc ve Vietnamu pobývat nemohou, protože mají české státní občanství. V daném kontextu by se tedy u stěžovatele zcela nepochybně jednalo o nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a rovněž stěžovateli není známo, že by případné přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Žalovaná k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvádí, že s ním nesouhlasí, protože podle ní nejsou splněny podmínky podle § 73 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatel si vznik nenahraditelné újmy spočívající v zásahu do jeho rodinného a soukromého života sám zapříčinil svým vlastním protiprávním jednáním, které vedlo ke zrušení jeho povolení k trvalému pobytu a k povinnosti opustit území. Této skutečnosti si stěžovatel měl být

pokračování

vědom před pácháním závažné trestné činnosti. Žalovaná poukazuje na to, že je ve veřejném zájmu České republiky, aby na jejím území pobývali pouze cizinci splňující podmínky podle zákona o pobytu cizinců. Podle jejího názoru navíc stěžovatel neprokázal, že by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Ten by ostatně pro trestnou činnost stěžovatele byl v rozporu s veřejným zájmem na dodržování právních předpisů. Stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti zastoupen svým právním zástupcem, který za něj může i nadále uplatňovat všechna jeho práva. Ani osobní kontakt stěžovatele s tímto zástupcem není nezbytný, neboť jednak by v této fázi řízení měly být všechny relevantní okolnosti právnímu zástupci stěžovatele známy, a jednak je s ohledem na technický pokrok možné spojení s ním na dálku.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti i vyjádření žalovaného k němu a dospěl k závěru, že podmínky pro vyhovění tomuto návrhu podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou splněny.

[9] Podle § 107 s. ř. s., kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž za tím účelem přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[10] Z četné judikatury Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je však mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o „*nepoměrně větší újmě*“. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Tímto zákonným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv přiznání odkladného účinku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012-31). Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu současně v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, vyslovil, že k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nutné naplnit tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vznik takto chápané újmy nadto musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[12] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit

a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti věci. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozsudku či jiným právním následkem plynoucím z rozsudku, popř. z rozhodnutí aprobovaného rozsudkem krajského soudu. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu; zákon hovoří o újmě „nepoměrně větší“. To má svou logiku, protože v řízeních, v nichž není vyhověno žádosti účastníka, případně je mu zrušeno či omezeno nějaké oprávnění nebo uloženo opatření či správní trest, na účastníka pochopitelně budou doléhat právní následky negativního rozhodnutí – ať by byly sebestmírnější – tíživěji než na veškeré další osoby, kterých se rozhodnutí vůbec netýká.

[13] Stěžovatel svůj návrh na přiznání odkladného účinku odůvodňuje především zásahem do jeho rodinného a soukromého života. Nejvyšší správní soud však ze správního spisu zjistil, že stěžovatel není v kontaktu se svojí zletilou dcerou a žije též odděleně od manželky. Také jeho syn, přestože jej navštěvuje, žije sám. Z protokolů o výsledku žalobce, jeho manželky a syna ze dne 6. 2. 2024 dále vyplývá, že syn i manželka stěžovatele finančně podporují. Jeho rodina na něm tedy není nijak ekonomicky či sociálně závislá.

[14] Jakkoliv tedy stěžovatel potřebu setrvání na území České republiky odvíjí od realizace svého práva na spravedlivý proces ve spojení se zásahem do jeho soukromého a rodinného života, Nejvyšší správní soud s ohledem na právě uvedené dospěl k závěru, že okolnosti, za nichž stěžovatel realizuje na území České republiky svůj soukromý a rodinný život, nepředstavují takové individuální okolnosti, které jsou potřebné pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, o nichž hovoří usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38. Podle uvedeného usnesení *„zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Všechny tyto individuální okolnosti by však měly jasně a konkrétně plynout ze stěžovatelem osvědčených tvrzení. Soud zde vždy poměřuje újmu, která hrozí stěžovateli, a újmu, která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, stejně jako možný rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.“*

[15] Stěžovatel zde tedy sice tvrdí zásah do práva na spravedlivý proces i do soukromého a rodinného života, z jeho tvrzení ve spojení se skutečnostmi plynoucími ze správního spisu ale nelze dovodit, že by povinnost opustit území byla provázená s nějakou konkrétní, reálně hrozící a závažnou újmou. Přestože opuštění území v sobě přirozeně zahrnuje odloučení rodiny, v případě stěžovatele nejsou ve světle výše uvedeného dány takové rodinné poměry, které by ospravedlňovaly, aby setrval na území České republiky. Členové stěžovatelovy rodiny zde žijí zcela odděleně, byť stěžovatel je závislý na jejich ekonomické podpoře. Ta plyne z jeho nezaměstnanosti, která je však zřejmě důsledkem jeho předchozí trestní minulosti, tedy vyplývá výlučně ze stěžovatelova vlastního jednání. Současné nelze pochybovat o tom, že finanční podporu mohou stěžovateli jeho rodinní příslušníci poskytovat bez ohledu na to, kde se sám právě nachází.

[16] V posuzované věci s ohledem na shora uvedené Nejvyšší správní soud nedovodil naplnění prvních dvou z výše uvedených předpokladů vyplývajících z § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 téhož zákona, za nichž lze kasační stížnosti přiznat odkladný účinek. Tedy ze stěžovatelových tvrzení nelze dovodit, že nepřiznáním odkladného účinku kasační

pokračování

stížnosti stěžovateli vznikne zásadní újma, a to taková, která je nepoměrně větší újma než jiným osobám. Stěžovatel ve svém návrhu na přiznání odkladného účinku totiž netvrdil a neprokázal žádné skutečnosti, které by svědčily o mimořádnosti jeho situace. Nejvyšší správní soud se tudíž již nezabýval naplněním třetí z výše vytčených podmínek, tedy tím, zda přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[17] Z uvedeného důvodu odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal. Tím však žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. června 2025

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu